

Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Joséé Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

10. 7763 – Projet de loi modifiant la loi modifiée du 16 mai 1975 portant statut de la copropriété des immeubles bâtis aux fins d'introduire un fonds de travaux

Als nächste Punkt um Ordre du jour kënnt de Projet de loi 7763 iwwert d'Afféierung vun engem obligatoreschen Renovatiounsfong fir Koproprietären. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht an ech géif d'Wuert un d'Rapportrice vun dësem Projet de loi ginn, déi honorabel Madamm Jessie Thill. Madamm Thill, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission du Logement

Mme Jessie Thill (déi gréng), rapportrice | Här President, Här Minister, léif Kolleeginnen a Kolleegen, bei dësem Gesetz, dat den 9. Februar 2021 vum Minister Kox deposéiert gouf, geet et ëm d'Afféierung vun engem obligatoreschen Renovatiounsfong fir Koproprietäre mam Zil, déi allgemeng Renovatioun ze fërderen an am Besonneschen d'energeteschen Sanéierung vun de Residenzen.

Doduerch, dass dëse Fonds de travaux obligatoresch gëtt, wäert d'Duerchféierung vun Astandhaltungs-, Reparatur-, Verbesserungs-, Ëmbau- a Renovatiounsarbeiten méi einfach ginn. Dat géllt besonnesch fir d'energetesch Sanéierung wéi och d'Installatioun vun Anlage fir d'Produktioun an d'Späicherung vun Energie aus erneierbaren Energiequellen.

D'Ariichtung vun dësem Fonds de travaux soll derzou bäidroen, d'Bewosstsi bei de Proprietären ze erhéien, dass et net just duergeet, eng Immobilie ze kafen, mee dass een eeben och fir d'Käschte vun der Astandhaltung an d'Optimiséierung vum Gebai muss mat opkommen.

De Fonds de travaux erlaabt et, dass d'Proprietäre vun Appartementer kënne reegelméisseg spueren, fir déi grouss Renovatiounsarbeiten, déi an hiren Haiser ustinn, méi einfach ze finanzéieren. Anstatt am Moment vun enger Renovatioun duerch de Betrag vun enger héijer Rechnung erschloen ze ginn, kënne si iwwert d'Joren déi néideg Suen am Fonds de travaux uspueren.

Doriwwer eraus stellt dëst Gesetz elo kloer, dass fir energetesch Renovatiounsarbeiten, Aarbechten an der Partie commune fir d'Installatioun vu Gaines techniques an d'Aarbechte fir d'Installatioun vu Produktions- an/oder Späicheranlage fir erneierbar Energien an der Partie commune eng Majorité simple vun alle Koproprietären am Syndic duergeet, fir kënne duerchgefuert ze ginn.

Wichtig ass och, dass d'Sue vum Fonds de travaux net Deel si vum Capital investi an esou och keen Impakt hunn op de Loyer, deen de Locataire bezuele muss. Eréischt wann d'Suen tatsächlech investéiert ginn, si se Deel vum Capital investi.

De järeleche Mindestbäitrag pro Meterkaree Energiebezugsfläche, also d'Surface de référence énergétique an dësem Fonds de travaux, gëtt determinéiert duerch d'Wärmeisoliationsklass, déi am Energiepass vum Gebai uginnt ass. E variéiert jee no Klass tëscht 3 a 6 Euro pro Meterkaree pro Joer.

Dës Wärmeeffizienz ass nämlech e gudden Indicateur fir d'Aschätzung vun der Envergure vun de künftigen néidegen Aarbechten. Ausserdeem ass den Energiepass obligatoresch an also e Referenzdokument, dat zur Verfügung steet, fir de Minimalbäitrag

ze rechnen. Jee no Gréisst vun der Wunneng an der Energieklass beleeft sech de Betrag, deen esou ugespuert gëtt, op 25 bis 50 Euro de Mount.

Fir Neibaute gëtt dëse Fonds de travaux och obligatoresch. Esou ass d'Logik vum Spuere fir zukünftige Aarbechte vun Ufank u present. An den éischte Jore kënne dës Suen zum Beispill genotzt gi fir d'Virfinanzéierung vun Aarbechten, déi opgrond vu Baumängel noutwendeg ginn, och wann d'Proprietäre méi spéit géint de Verantwortleche virginn. Spéider kënne dann dës Sue fir d'Ëmsetzung vun Astandhaltungs-, Reparatur-, Verbesserungs-, Ëmbau- a Renovatiounsarbeiten genotzt ginn.

Zu den Aarbechten an der Kommissioun. De Gesetzesprojekt ass den 9. Februar 2021 deposéiert ginn. D'Minister Henri Kox a Claude Turmes hunn de Projet de loi an d'Regierungsamendementen den 9. Dezember 2021 an enger gemeinsamer Sëtzung vun der Logements- an Ëmweltkommissioun de 24. Februar 2022 virgestallt. An der Sëtzung vum 10. März 2022 goufen dann nach eng Rei Amendement-parlementairen ugeholl an de schréfftleche Rapport den 22. Abrëll.

Zu den Avisen: An engem éischten Avis hat de Staatsrot eng Opposition formelle ausgesprach, well verschidde Formulatiounen net prezis genuch waren. Dëse konnt iwwer Amendementen awer Rechnung gedroe ginn an de Staatsrot huet seng Opposition formelle opgehuewen.

D'Chamber vun de Staatsbeamten an Employéë schwätzt sech géint de Prinzip vun der Obligatioun aus fir d'Schafe vun engem Renovatiounsfong. D'Salariatskummer mengt, dass de Renovatiounsfong duerch an der Lag ass, energetesch Sanéierungen ze acceleréieren. An hirem Avis complémentaire begréisst si, dass de Fond net méi Deel vum Capital investi ass.

D'Chambre de Commerce ass zwar grondsätzlech d'accord mam Prinzip vun esou engem Fond, wënscht sech awer méi Flexibilitéit. Si plädéiert och derfir, dass de Fond zum Capital investi gezielt gëtt.

D'Chambre des Métiers ass net d'accord, dass de Renovatiounsfong obligatoresch gëtt, begréisst awer, dass d'Decisioun fir eng Renovatioun mat enger einfacher Majoritéit am Syndic ka getraff ginn.

D'Dateschutzkommissioun proposéiert verschidde Präzisatiounen am Gesetz iwwert d'Kopropriétéit.

An engem gemeinsamen Avis weisen sech déi sougenannte „chambres immobilières“ an de Groupement vu Syndics professionnels éischer positiv, wat de Prinzip vun esou engem Renovatiounsfong ugeet, a formuléieren eng Rei vun Observatiounen.

D'Chamber vun den Nottäre mierkt nach un, dass de Solde an d'Cotisations vum Renovatiounsfong sollen am Compromis de vente festgehalen ginn.

Fir weider Detailler verweisen ech op de schréfftleche Rapport a wëll un dëser Stell nach eng Kéier jidderengem villmools Merci soe fir d'Aarbechten un dësem Projet a ginn och den Accord fir déi gréng Fraktioun.

Ech soen Iech Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Thill.

An éischten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Lies. Här Lies, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Marc Lies (CSV) | Merci, Här President, fir d'Wuert. Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll och der Rapportrice, dem Jessie Thill, hei Merci soe fir de Rapport iwwert dëse Gesetzestext.

An der Kommissioun, mengen ech, do huet d'CSV scho ganz kloer hir Positioun zu dësem Text geäussert. An deene leschte Méint a Jore schwätze mir ëmmer nëmme vun erschwénglechem Wunnengsbau. Dat geet effektiv wéi e roud Fuedem duerch all Diskussioun, déi an der Chamber gefouert gëtt. A wann ech dann awer kucken, wat an deene leschte Jore fir Gesetzestexte hei an der Chamber deposéiert gi sinn, déi och gestëmmt gi sinn, wou effektiv d'Prozedur verlängert ginn, wou vill méi komplex an zäitopwändeg Moosnamen mussen ergraff ginn, fir effektiv dann zu engem erschwénglechem Wunnengsbau ze kommen, an da gëtt ëmmer nach eng Schëppchen dropgepaakt!

Amplaz vun enger Simplification administrative gi mir ëmmer nëmme nach eng Schëpp dropleeën, fir datt de Wunnengsbau nach méi deier gëtt. An dat heiten ass effektiv nees eng Kéier e Paradebeispill fir genau dat!

Éischtens emol, datt d'Saachen obligatoresch ginn. Mir hunn et hei wierklech mat renger Ideologie ze din, wou et ...

Une voix | Très bien!

M. Marc Lies (CSV) | ... op där enger Säit entweeder Verbuet ass oder et ass Obligatioun. A mat esou enger Politik kann eng CSV sech definitiv net averstannen erklären!

Mir sinn derfir, datt d'Gebaier sanéiert ginn. Mir sinn an enger Energiekris. Mir hunn effektiv Problemer, wat d'Energiezoufuhr ugeet, eeben opgrond vun deene Krisen, déi mer hunn. Mee ech mengen, dat soll ëmmer nach de Choix si vu jiddwerengem, ob en effektiv da seng Gebailechkeet wëllt sanéieren, jo oder nee. An ech mengen, dat ass de Prinzip, no deem d'CSV verfiert an no deem d'CSV och hir Proposen an deene leschte Jore gemaach huet. Kee Verbuet, keng Obligatioun, mee d'Leit mat an d'Boot huelen an zesumme mat hinne ze kucken, a wat fir eng Richtung mer solle goen.

Mir stinn zum Eegenheem. Absolutt! A wann een effektiv dësen Text hei kuckt, dat mécht d'Eegenheem nach eng Kéier méi deier. Och fir de Locataire gëtt et méi deier. Dofir ass dat heiten ënnert dem Stréch een Text, dee sécherlech net fondéiert ass, wou sech nach eng ganz Partie Froen och stellen. Zum Beispill gëtt hei vu residentiel geschwat a vu Kopropriétéiten, mee et gëtt awer och vill Haiser, wéi eng Maison bifamiliale oder trifamiliale, an deene keng Gerance, näischt, dran ass. Wéi gëtt dann effektiv domat ëmgaangen? Dat sinn effektiv Froen, déi sech stellen. Et sinn nach eng ganz Partie Saachen, déi och monéiert gi vun der Chambre immobilière. Mir fanne keng Äntwerten dorop an duerfir kann d'CSV dësen Text ganz sécherlech net matdroen!

Et wonnert eis just, datt verschidde Regierungsparteien, entre autres déi liberal Demokratesch Partei, sech bereet erklären, fir esou en Text matzedroen. Also, alles, wat Energiesanéierung ugeet oder energetesch Sanéierung vun de Gebailechkeeten, do si mer honnertprozenteg dermat averstannen! Deen nächsten Text, deen hei um Ordre du jour steet, dee kënne mer sécherlech zu 100 % matdroen. Mee dësen Text wäert net den Accord vun der CSV-Fraktioun fannen.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Lies. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Max Hahn. Här Hahn, Dir hutt d'Wuert.

M. Max Hahn (DP) | Här President, de Logement stellt nom Verkéier dee Beräich mam gréissten CO₂-Aspueerpotenzial duer, fir eis Klimaziler domat ze

erreichen. Besonders beim Albau ass nach enorm vill Potenzial, fir eeben eis Emissionen ze reduziieren.

An den nächste Jore musse mir dofir Efforten an deem Bereich maachen. An déi, déi mer aktuell scho maachen, déi musse mer nach dättelech eropschrauben. An, jo, do ass jidderee gefuerdert, souwuel de Staat selwer, fir op där enger Säit mam gudden Beispiil virzegoen, awer och d'Menagen, deene mer konkret ennert d'Äerm musse gräifen.

D'Regierung huet hei schonn eng ganz Rei Mesuren an déi Richtung ennerholl, respektiv et ass nach déi eng oder déi aner Mesur virgesinn. D'Afierung vun engem obligatoreschen Fonds de travaux ass een Deel dovunner. D'Subside vun der PRIME House oder d'Klimabank – deen nächste Projet hei um Ordre du jour – si weider Mesuren an deem Kader.

Während de Staat allerdéngs d'Leit mat de Subventionen direkt finanziell ennerstëtzt, gëtt mat deem Projet d'Obligation agefouert, e Fonds de travaux bei Koproprietäten ze schafen, fir generell Renovationen a méi speziell Aarbechten am Kader vun enger energiegeschter Sanéierung ze realisieren.

Als DP si mir der Meinung, dass doduerch, dass dee Fonds sech lues a lues fëllt, effektiv e gewëssenen Ureiz entsteet, déi Suen och iergendwann ze notzen an eppes dermat ze maachen. Eng komplett Sanéierung ass nämlech wierklech kee klengen Projet, deen een einfach mol esou realiséiert. Net jiddereen huet déi néideg finanziell Moyenen. Dowéinst hu mer d'Aiden am Kader vum Tripartite-Accord och nach emol sozial selektiv ugepasst.

Mee net jiddereen ass och bereet, déi Investitiounen ze maachen, souguer wann en d'Suen huet. Grad wann een zu méi esou eng Decisioun huele soll, wéi eeben an enger Koproprietät, kann et virkommen, dass eeben net all d'Proprietäre sech eens sinn.

Déi aktuell Situatioun weist eis allerdéngs, dass mir all Interêt hunn, nach méi staark op erneierbar Energien an nach méi staark op energiegeschter Sanéierung ze setzen. Ugeziicht vum der Präisdeierecht, déi mer grad erliewen, an déi besonders d'Stëit mat niddregem Akommes treëft, ass déi energiegeschter Sanéierung en zentralen Hiwiel, fir sech virun dese Präisschwankungen ze schützen.

Eis Ofhängegkeet vun Energieimporten aus engem Land, dat e kriminellen Ugrëffskrich géint ee vu sengen Nopere féiert, zwéngt eis iwwerdeems, eis energiegeschte Autonomie, souwäit et méiglech ass, auszubauen an opzehalen, dee kriminelle Regimm ze finanzieren. De Fonds de travaux ass dowéinst fir eis als DP e gudden Ureiz, fir d'energiegeschte Sanéierung bei de Koproprietäten virunzedriewen.

Dëst gesot, ginn ech den Accord vun der Fraktioun vun der Demokratescher Partei a géif der Rapportrice Merci soe fir hir zwee ganz gudd Rapporten.

M. Fernand Etgen, Président | An ech soen dem Här Max Hahn Merci a ginn d'Wuert weider un den honorabelen Här Yves Cruchten.

M. Yves Cruchten (LSAP) | Merci, Här President. A virop och e grouse Merci un d'Madamm Thill, déi e ganz, ganz gudden an och detailléierte Rapport gemaach huet. Dat erlaabt mir et elo, vun der Plaz ze schwätzen an net meng ganz Ried ze halen, well ech Iech net nach eng Kéier wëll eng ganz Partie Saache widderhuelen, déi scho gesot goufen.

Mee et ass awer richtig, dass et nieft der Klimaeffizienz ganz vill aner Grënn gëtt, firwat mer allegueren Interessi drun hunn, fir d'baulech Qualitéit vun eisem Doheim héichzhalen. Virun allem wann en Haus

schlecht isoléiert ass a mat vill Gas oder Mazout gehëtzt muss ginn, dann huet dat eeben net nëmmen negativ Effekter op d'Ëmwelt, mee och op de Portmonni.

Mat deem Fong reegele mer dat och an de Koproprietäten, wou dat méi schwéier war bis elo. Dat ass fir eis e wichtegen Impuls.

Vläicht lount et sech doduerch och e bësse manner, fir an Zukunft seng Wunneng eidel stoen ze loossen, wat jo och e Phänomeen ass, wou mer eis eigentlech heibannen eens sinn, dass mer dee wëlle bekämpfen.

Op alle Fall nach eng Kéier merci fir de Rapport. An ech ginn heimadder den Accord vun der LSAP.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Cruchten. An da geet d'Wuert un den honorabelen Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, Här President, och vun eiser Säit aus e grouse Merci un d'Madamm Rapportrice fir hire Rapport.

Ech hunn, wéi mäi Vir-, Vir-, Virriedner, wann ech richtig gezielt hunn, mech och gefrot: Wéi kann d'Demokratesch Partei heihinnerkommen an dat hei justifiieren? Ech hat net un den Här Putin geduecht, mee en ass awer elo e gudd Argument fir alles! Also, mir huelen dann zur Kenntnis, dass d'DP heimadder averstanen ass, fir de Proprietäre virzuschreien, wat se solle maachen, fir an d'Fräiheet vun de Leit anze-gräifen, fir d'Wunnen nach méi deier ze maachen. Well et dierf ee jo keng Illusiounen hunn! Ech mengen, e Proprietär, deem dat hei imposéiert gëtt, ... do wäerten déi allermeescht dat natierlech op d'Loyerspräisser widerreechen.

Dat heescht, dat hei ass e kloeren Akt vu staatlecher Bevormundung. Et ass en Akt, mat deem erëm eng Kéier d'Wunne verdeiert gëtt an notament d'Locataire getraff ginn. An et ass eppes, wat mir als ADR net kënne matdroen. Firwat net? Majo éischtens, mir si fir d'Fräiheet vun de Leit. Mir respektieren d'Eigentum vun de Leit. Jo, natierlech ass eng energiegeschte Sanéierung oder eng aner Sanéierung vun engem Bien immobilier méi wünschenswäert. Mee et ass nach ëmmer esou, dass mer e fräit Land sinn! An dat hei ass e Schrëtt, fir d'Leit ze zwéngen, do Reserven unzeleeën.

A mir brauchen eis jo kengen Illusiounen hinzeginn, deen nächste Schrëtt, deen ass jo och schonn evident! Mir ginn elo gezwongen, e Fong unzeleeën, eeben och mat gewëssenen Onsécherheeten, mee an enger Koproprietät ginn d'Leit gezwongen, dann e gewëssene Fong unzeleeën. Deen nächste Schrëtt, an e puer Joer, dat ass dann, dass d'Leit och gezwonge ginn, dat unzewenden, dass si gesot kréien: „Ma elo musst Der investieren! Wann der elo fënnf Joer ugespuert hutt, da musst Der dat an dat maachen!“

Et brauch ee jo keng Illusiounen ze hunn: Déi Parteien hei – déi Gambia-Regierung – hunn an esou ville Beräicher de Leit Virschreite gemaach, déi hunn absolut keng Hemmungen, wa se kënne virschreien, fir dat do ze maachen, an dann dat nächst ze implementieren. Ech froe mech haut schonn, wat d'DP da wäert maachen, fir dat dann ze argumentieren.

D'Chambre de Commerce, d'Chambre des Métiers an d'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics hu ganz kloer op e puer Problemer higewisen. Si hu gesot, dass, wa mer elo de Fong maachen, dat jo nach keng Garantie ass, dass d'Sue benotzt ginn. An dat ass jo genau dee Punkt, wou se vläicht och nach ze naiv waren. Wéi gesot, an e puer Joer kréie se genau dat hei virgeschriwwen: „Elo musst Der déi Sue benotzen!“ Dat läit jo op der Hand!

Also, fir eis ass et ganz kloer: Dat hei, dat sinn einfach Méikäschten, méi Administratioun, méi Bürokratie,

méi Bevormundung duerch de Staat. Dat ass näischt, wat eng Partei wéi d'ADR kéint matdroen. Mir soen Nee dozou.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Kartheiser. An dann ass et elo un der honorabelen Madamm Nathalie Oberweis.

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Merci, Här President. A merci der Rapportrice fir dese Rapport.

Fir eis geet d'Gesetz definitiv an déi richteg Richtung. Et ass e wichteg Gesetz am Kampf géint de Klimawandel. Lëtzebuerg huet sech jo d'Ambitioun ginn, fir bis 2030 55 % manner CO₂ auszustosse wéi 2005. A besonders staark soll d'Reduktioun jo och am Wunberäich sinn: minus 64 % laut Klimagesetz. Héich Ambitiounen brauchen dann och staark Engagement. A vum selwen, dat wësst Der, geschitt näischt. Dat hei ass esou e Gesetz, dat mir matstëmmen, well et fir eis an déi richteg Richtung geet, och wa bei Wäitem net alles perfekt ass.

Ech ginn net op d'Gesetz an, d'Rapportrice huet dat gemaach. D'energiegeschte Sanéierung vu Wunnegebaier ass jo eng Prioritéit, déi bis ewell net seriö genuch ugepaakt ginn ass. Déi virleend Zuelen, déi weisen eis dat. Am PNEC gëtt en Taux de rénovation vun 3 % d'Joer uviséiert bis 2030, fir d'Ziler ze erreichen. An haut leie mer tëscht 0,4 % an 1 %. D'Erausforderung an deem Bereich kenne mer natierlech, wat och de Grond derfir ass, dass mir eis vill domadder beschäftegt hunn a Modeller presentéiert hunn, wéi een diesen Taux kann eropsetzen. Ech verweisen op eise Projet, eis Proposition de loi vum Assainissement énergétique.

D'Gesetz betrëfft d'Koproprietäten a soumat ass déi sozial Fro hei besonders wichteg, well déi meeschte Locataire a manner gutt situéiert Proprietäre meeschtens an esou Koproprietäten liewen. Et sinn awer d'Locataire, oder allgemeng Stëit mat wéineg Revenuen, déi dacks a schlecht isoléierte Wunnengen an der Energiefial sëtzen, déi an der aktueller Situatioun besonders uerg ass.

D'Obligation, fir esou e Fonds des travaux vun de Proprietären an der Koproprietät ze schafen, fanne mir richtig. Et ass eng kloer Reegelung, déi iwwer finanziell Incitationen, zum Beispiil steuerlecher Natur, erausgeet. D'Obligation bleift awer do stoen. Keng Koproprietät gëtt effektiv och quasi gezwongen, Aarbechten ze maachen, also obligéiert, Aarbechten ze maachen, sief et fir eng Renovation oder erneierbar Energiequellen. Dat ass fir eis eng gréisser Limitation a werft d'Fro op, ob dat duergeet, fir der Urgence climatique Rechnung ze droen. Mir mengen net.

Eng Obligation, zumindest bei der Renovation, wier an eisen Aen hei ubruecht gewiescht a Fonction vum Zoustand vum Gebai. Eng öffentlech Finanzéierung, gestaffelt no soziale Kritären, sou wéi och d'CSL et virschléit an hirem Avis, kéint de Proprietäre mat manner Revenu hei eng Hëllefstellung bidden, fir dass si duerch esou Investitiounen net aus hire Wunnenge verdrängt ginn. Eng Lacune ass dat, déi engem an d'A spréngt bei deem Gesetz, an dat ass och eng aner duuss Mobilitéit, déi hei net soll viséiert ginn. Als Beispiil kéint een e lokalen Ennerstand fir Vëloen oder Trotinetten nennen, eng Infrastruktur, déi fir eis och zu enger eescht gemengter Energietransitioun gehéiert.

Schliisslech riskieren awer och bei deem Gesetz déi-jéineg, de Kierzen ze zéien, déi keen Immobilienkapital hunn a louen müssen. Och wann d'Cotisation net direkt an de Capital investi mataberechent gëtt, esou ass et awer och hei esou, dass d'öffentlech Subventionen fir Renovationen aarbechten dem Proprietär

zeguttkommen, hien awer dee ganze Montant vum Invest an de Capital investi bäirechnen a soumat de Loyer deementspriechend erhéije kann. Dat ass eng Ongerechtigkeet am Loyersgesetz, déi onofhängeg vun dësem Gesetz iwwert d'Kopropriétéiten ze gesinn ass.

Mee dëst Gesetz schaaft awer nach eng aner Ongerechtigkeet. D'Infrastruktur fir erneierbar Energie gëtt dem Locataire och op de Loyer gerechent iwwert de Capital investi, dat hunn ech scho gesot, mee den eventuelle Produit, deen duerch d'Aspeise vun Energie an de Réseau entsteht, fléisst awer an de Fonds des travaux, also un d'Propriétaires. Dat ass ongerecht a weist eis, wéi zentral de Grond- respektiv den Immobiliebesëtzer ass am Kader vun der Energietransitioun zu Lëtzebuerg. An et ass definitiv eng Limit! Leit mat Terrain fir Wandrieder, mat Diecher fir Panneau-voltaïquë kënnen eng Wand- oder Sonnerent unzäpen, während Leit ouni Kapital bei der Energietransitioun mussen nokucken an, wa se Pech hunn, Nuisancen a Kaf mussen huelen.

Merci fir d'Nolauschteren.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Oberweis. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Dat heiten ass sécherlech e Gesetz mat enger ganz nobeler Cause, an dat een och kann zimmlech einfach no bausse verkafen, andeems ee seet, dass et fir de Klimaschutz ass, ouni direkt ze soen, dass jo awer esou e Fong mol muss opgebaut ginn. Dat heescht, wa mer iwwert de Klimaschutz schwätzen, wäert et sou ongeféier bis 2030 daueren, ier een iwwerhaupt emol e Fong huet, dee grouss genuch ass, fir iergend-eng Renovatioun ze maachen. Dat heescht, mat deem Gesetz, dat haut gestëmmt gëtt, gëtt eigentlech guer net esou schnell gehandelt, wéi verschidde Virriedner dat hei schéischwätze wollten.

Mir Piraten stousen eis an dësem Gesetz un zwee Punkten. Deen éischte Punkt ass ganz kloer den Datenschutz. Do ass nach kee grouss drop agaange vun der Regierungsparteien, mee d'CNPD huet awer do e ganz kriteschen Avis ofginn. An zwar ass herno ganz transparent an de Communautéiten, wie wat wou verbraucht. An de Syndic beziéungsweis déi, déi bei Iech am Haus wunnen, kommen un Informatiounen, déi se eigentlech net dierften hunn. Dat huet d'CNPD och e puermol an hirem Avis opgeworf. Et gouf awer net wierklech dorobber reagéiert.

A vill méi schlëmm fir eis Piraten ass nach, dass dat doten eigentlech an der aktueller Logementskris e Gesetz ass, wat d'Präisser wäert eropdrécken. Well Dir kënnt dat elo schéi verkafen, dass dat herno weeder op de Loyer nach op de Verkaufspräis géif gedréckt ginn. Nee! Et wäert awer geschéien! Also kënnt Der Iech ganz sécher sinn, wa mer elo kucken, an et wunnt een an engem net esou gutt Renovéierten, mécht dat herno 540 Euro d'Joer. 45 Euro de Mount. Dat ass fir verschidde Familjen, déi elo schonn zimmlech d'Waasser ganz héich stoen hunn, an ech mengen, Dir sot jo ëmmer grouss, Dir géift elo Hëllef ginn, déi sinn herno 20 Euro, 30 Euro de Mount, hei klaakt Der de Leit einfach mol, als Beispill, bei 90 Meterkaree 45 Euro, wann een elo eng gréisser Familj huet, bei 120 Meterkaree 60 Euro de Mount méi dohinner, déi een einfach muss herno a senger Chargé bezuelen an, wéi virdru gesot, wou een da vläicht 2030 genuch Geld an deem Fong huet fir ze renovéieren.

Dat ass jo de Knackpunkt fir eis. D'Leit ginn elo bei d'Keess, mee se kréien awer hir Renovatioun, wou se eppes kéinte spueren oder eppes fir d'Ëmwelt géife

maachen, eréischt vill méi spët, wann dee Fong grouss genuch ass, well Dir kennt jo heibannen alleguerten d'Präisser, déi een iwwerhaupt emol muss hunn, ier een déi Renovatioun ka maachen. Dofir hätt missen e ganz anere Modell gewielt ginn, an zwar iwwer e Virfinanzement. Mee do kommen ech herno bei de Kreditter nach eng Kéier drop zrëck, well dat ass jo dat nächst Gesetz.

Deemmentspriechend wäerte mir dat haut och net matstëmmen.

Ech stellen awer nach eng Fro un den Här Minister: Wéi ass et mat deene Residenzen, déi elo schonn hir Reserven haten? Well do gëtt et jo Residenzen, déi elo schonn esou Fongen haten, déi sech dat konnte leeschte fir Renovatiounen. Ginn déi integral direkt mat eriwergeholt? Ass dat méiglech? Kréien déi dat dann op deem dote Gesetz guttgerecht?

Merci.

M. Sven Clement (Piraten) | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Goergen.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Logementsminister Henri Kox.

(Interruptions)

Prise de position du Gouvernement

M. Henri Kox, Ministre du Logement | Merci, Här President. Merci och alleguerten de Virriedner a speziell och der Rapportrice fir deen ausféierleche mëndlechen, awer och schrëftleche Rapport zu dësem Projet.

Erlaabt mer, dass ech elo net an all Detailer nach eng Kéier op de Projet aginn, awer vläicht déi grouss Linnen nach eng Kéier soen.

Vläicht ass elo bei villen an der Debatt ... an ech sinn och frou, dass dat erwänt ginn ass, dass et ganz wichteg ass, dass eng Sanéierung an den Haiser passéiert, well den Energieverbrauch ass awer, europawäit gekuckt, bei 40 %, iwwer 40 %. Hei zu Lëtzebuerg ass en e bësse manner, ech mengen, e läit bei 37 % oder 36 %, wat an den Haiser verbraucht gëtt. Et ass eng Er-ausforderung, déi mer alleguerte mussen ugoen, fir dat ze maachen.

Mee wat vergiess gëtt hei an dësem Projet, et ass a sech net direkt geduecht, fir Energiesanéierung ze maachen. Et ass och, fir Energiesanéierung ze maachen. An do ..., déi lescht Fro, déi ech gestallt kritt hu vum Här Goergen: Et gëtt déi Fongen haut schonn op fräiwëlleger Basis. An et ass dat déi Erfarung, déi mer eebe gemaach hunn. Do, wou esou e Fong ass, geet et ganz gutt. Et ass nämlech e Schutz – an dat ass déi Fro, déi virdru gestallt ginn ass – fir déi, déi vläicht manner betuucht sinn, fir sech zäitlech eppes opzebauen, fir wann d'Rechnung kënnt. An net onbedéngt, well se vun enger energeetescher Sanéierung kënnt. Nee! Well e Lach am Daach ass, de Kullang futti ass, am Keller eppes futti ass, d'Fassad gemaach muss ginn.

Alleguerten déi Renovatiounen mussen gemaach ginn, an dat seet net dës Regierung, och net déi Regierung virdrun, mee e Code civil, deen et iwwer 200 Joer scho gëtt hei zu Lëtzebuerg. Et ass een nämlech verflucht, seng Propriétéit an der Rei ze halen. An dat gëllt natierlech ëmsou méi, wann een an enger Kopropriétéit läit. An et ass ëmmer déi Ausenanersetzung, déi et do gëtt, wann eng Renovéierung usteet, fir déi kënnen duerchgefëieren. An dat gëllt fir sämtlech Renovatiounen.

Also dëst Gesetz huet zwee Elementer, an d'Madamm Thill huet et gesot an et ass och an hirem Rapport ze liesen, zwee Elementer. Dat éischt Element ass emol d'Aféierung vun deem Fong. An dat gëllt fir sämtlech

Aarbechten, déi mussen gemaach ginn, an natierlech och a Richtung – wat mech natierlech och interesséiert respektiv nach ganz vill heibannen – fir energeetesche Sanéierung. Dat ass emol den éischte Fall. An et schützt grad déi kleng Propriétaires, déi net vill Akommes hunn, sech zäitno eppes opzebauen, fir, wann déi déck Rechnung kënnt, dass se net aus der Këscht fueren an dass se dat och kënne finanzéieren.

An dat zweet Element ass dat natierlech, wann Der eng Transition écologique, Transition énergétique wëllt ukucken, dat ass d'ganz Elektromobilitéit: Wéi ass et mat de Bornen? Ech wëll awer en Elektroauto hunn. Jo, mee mir sinn awer net do, fir Dir däin Elektroauto ze finanzéieren. Da gesäit dëse Projet de loi just vir, dass de Commun, do, wou d'Schaltstatioun ass, dat sinn allgemeng Installatiounen, déi gemaach ginn. Dat ass fir de Generellen an dat gëtt doriwwer bezuelt. Awer de Kabel bis bei säin Auto, wou dann de Stecker ass, dat gëtt vun den Einzelnen nach weider gedroen.

Also déi zwee Elementer si wichteg. Dat éischt ass, d'Erfarung huet et gewisen: Do, wou et ass, funktionéiert et ganz gutt. Et schützt dee Klengen mat dem manner bemëttelten Akommes, fir eppes opzebauen. An dat ass net esou belasschend, dass en et net kann droen. Well wann d'Rechnung kënnt, muss se bezuelt ginn. An dat zweet sinn eeben d'Majoritéitsverhältnisser, wou och d'Erfarunge weisen, dass dat wichteg ass.

Dofir: Merci fir déi, déi dëse Projet ënnerstëtzen. An déi nächst Projeten, déi jo elo nach gestëmmt ginn, passe sech an dëse Projet mat an, soudass dat am Ganze muss gekuckt ginn.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools dem Logementsminister Henri Kox. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7763. Den Text steet am Document parlementaire 7763¹⁷.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7763 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir kommen elo zum Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An de Projet de loi ass mat 33 Jo-Stëmmen géint 25 Nee-Stëmmen ugehol.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par M. André Bauler), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana (par Mme Tess Burton), Mmes Tess Burton, Francine Closener (par Mme Cécile Hemmen), MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch (par M. Yves Cruchten), Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emilie Eicher (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Félix Eischen, Paul Galles (par M. Laurent Mosar), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert (par M. Marc Lies), M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Georges Mischo), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Fernand Kartheiser et Fred Keup (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

11. 7821 – Projet de loi relative aux aides à des prêts climatiques

Den nächste Punkt um Ordre du jour vun de Mëtten ass de Projet de loi 7821 iwwert d'Bäihëllefen am Kader vun engem Klimaprêt. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht an d'Rapportrice, d'Madamm Jessie Thill, ass scho prett fir de Rapport. Madamm Thill, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission du Logement

Mme Jessie Thill (déi gréng), rapportrice | Här President, Här Minister, léif Kolleeginnen a Kolleegen, dëse Projet de loi gesäit eng Rei Upassungen a Vereinfachungen vir fir d'Förderung vun energieetescher Sanéierung, déi iwwer e Prêt finanziert ginn an déi mam Gesetz vum 23. September 2016 (veuillez lire: 23. Dezember 2016) iwwert d'Förderung vum Klimaprêt agefouert gouf.

Duerch Finanzhëllefen a Form entweder vun engem Klimaprêt zu engem Taux zéro oder Klimaprêt mat engem reduzierten Zënssaz wollt de Legislatuer d'Zuel vun den energieetesche Sanéierung vu Wunnengen ewéi och d'Zuel vun den techneschen Installatiounen zur Notzung vun erneierbaren Energiequellen däitlech erhéijen.

(M. Mars Di Bartolomeo prend la présidence.)

Esou géif een net nëmmen zum verantwortungsvollen Energieverbrauch oder zur Erhaltung vun der Ëmwelt bäidroen, mee och d'Energiekäschte reduzéieren an d'Valeur vun der Wunneng erhéijen. Den Erfolleg vun dësem Aideregime war éischter mässeg. Sait dem 1. Januar 2017 gouf et nëmme 4 Accorde fir e Klimaprêt à taux zéro. Zousätzlech goufen 129 Klimaprête mat engem reduzierten Zënssaz accordéiert.

Dëse Projet de loi konzentriert d'Regelungen op zwou Moosnamen. Éischters d'Aféierung vun enger eenzeger Zënssubventionéierung mat der Bezeichnung „subvention d'intérêt pour prêt climatique“, déi fir all betraffe Propriétaires zougänglech gemaach gëtt, an dëst mat enger vereinfachter Prozedur. Esou ass den Accord vum Logementministère net méi néideg, fir de Prêt ze froen. D'Subventionéierung gëtt accordéiert no enger Decisioun iwwert d'Aide PRIME House, also no Ofschloss vun den Aarbechten, wéi et och haut schonn de Fall ass. D'Iwwernam vun de Käschten erfollegt réckwierkend ab dem Datum, wou d'Aarbechten ugefaangen hunn. D'Leit verléieren also näischt par rapport zum aktuelle Regime, mee déi ganz Hëllef gëtt méi schnell accordéiert a méi einfach ëmgasat.

Zweetens: D'Méiglechkeet, fir eng Garantie vum Staat ze kréien, bleift bestoen a gëtt fir all Demandeur méiglech, fir deen d'Finanzinstitut jugéiert, dass den Demandeur net iwwert déi néideg Garantie verfüegt.

Hei sinn zwee Cas-de-figuré méiglech. Éischters: am Fall vun engem Hypothéikeprêt, dee fir d'Acquisitioun vun enger Wunneng mat uschlëssender Renovéierung gemaach gouf. Da kann e Prêt duerch eng staatlech Garantie ënner änleche Konditiounen ewéi bei der Loi modifiée vum 25. Februar 1979 iwwert d'Aide au logement gemaach ginn. Oder am Fall vun engem Hypothéikeprêt, dee just fir d'Renovatioun vun enger

Wunneng opgehooll gouf, gesäit den Text vun dësem Gesetz och vir, dass eng staatlech Garantie méiglech ass, déi d'Garantie, ewéi se am Gesetz vum 2016 virgesi war, ersetzt. An dësem Fall brauch et awer den Accord de principe vun der Ëmweltverwaltung, well de Finanzierungsplang vun den Aarbechte gemaach gëtt. Nëmme esou ka séchergestallt ginn, dass dës Präten tatsächlech fir eng energieetesche Sanéierung am Sënn vun dësem Gesetz genotzt ginn.

(Interruption)

Et ass ze bedenken, dass de Projet de loi 7821 Deel vun enger ëmfaassender Neigestaltung vum Aidësystem vun Aiden am Kader vun der Energietransitioun ass. Esou gouf notament d'Gesetz PRIME House verlängert, simplifizéiert an ausgebaut.

Derbäi kennt de Projet de loi 7938 relative zu den Aides individuelles au logement, deen dëse ganze Mesurëpak renforçéiert duerch d'Aféierung vun enger Verbesserungsprämie fir energieetesche Sanéierungen. Dës Primm besteet aus enger zousätzlecher finanzieller Ënnerstëtzung, déi nëmmen accordéiert gëtt, wann d'Akomesbedéngungen erfüllt sinn.

Zu den Avisen an Aarbechten an der Kommissioun: De Staatsrot hat keng Opposition formelle par rapport zum Projet de loi. En hat just eng Rei legistesche Modifikatiounen, déi och iwwerhooll goufen.

D'Chambres professionnelles hunn all Simplificatioun vun de Prozedure begréisst.

D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics huet nach regrettéiert, dass de Regime elo manner avantagéis wier ewéi den Dispositif, deen aktuell en vigueur ass.

D'Chambre des Salariés revendiquéiert nach d'Aféierung vun enger Majoratioun vun alle staatleche Subventiounen op Basis vu soziale Kritären.

D'Chambre de Commerce an d'Chambre des Métiers recommandéieren alle béid, dass och Entreprises a Personnes morales d'Méiglechkeet kréien, fir vum Klimaprêt ze profitéieren. D'Chambre des Métiers fuerdert doriwwer eraus nach eng Erhéijung vum Maximalmontant vun 100.000 Euro op 200.000 Euro.

Zu den Aarbechten an der Kommissioun bleift ze soen, dass de Projet de loi den 12. Mee 2021 (veuillez lire: de 6. Mee 2021) deposéiert gouf an no den Avisen vun de verschiddene Chambres professionnelles an dem Avis vum Staatsrot de 24. Mäerz vum Minister Kox an der Logementskommissioun virgestallt gouf. An den 31. Mäerz gouf de schréftleche Rapport och approvüiert.

Fir weider Detailler verweisen ech op mäi schréftleche Rapport. An ech wëll och jidderengem hei nach eng Kéier villmools Merci soe fir d'Aarbechten un dësem Projet a ginn den Accord fir déi gréng Fraktioun.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci och.

An éischte Riedner ass den Här Marc Lies. Här Lies, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Marc Lies (CSV) | Jo. Merci, Här President, fir d'Wuert. Ech soen och der Rapportrice Merci fir hiren ausféierlechen Exposé vun dësem Text.

Ech wäert et direkt soen, ech hunn et virdru scho gesot beim viregen Text: D'CSV wäert dësem Text hei zoustëmmen, well dat genau dat ass, wat eis dann dee Moment hëllef, wann et ëm energieetesche Sanéierung geet, respektiv déi richteg Dispositiounen en place setzt, fir deem och kënne Rechnung ze droen.

Duerfir, dat heiten ass en Text, deen déi sougenannte Klimabank, wéi se 2016 pronéiert ginn ass ... Erlaabt mer, dass ech eng Kéier kuerz schmunzelen. 2016 gouf d'Klimabank vun eisen demokratesche Frënn wierklech als deen absoluten Top Act duergestallt, als géifen an deenen nächste Joren ... an ech zitieren hei aus der Press vum 14. Juli 2016, dass effektiv mat dëser Klimabank „eine regelrechte ‚Sanierungswelle‘“ an deenen nächste Jore géif en place gesat ginn. Sou wéi d'Rapportrice virdru gesot huet, waren dat am Ganzen, wann et ëm Conseil en énergie geet, 19 Demanden, an dann dovou goufen der 3 accordéiert. Bei dem Prêt climatique à taux zéro 26 Demanden, dovou gouf 1 accordéiert. An effektiv de Prêt climatique à taux réduit 201 Demanden, an dovou goufen der 84 accordéiert.

Duerfir mengen ech, kënne mer haut déi Klimabank, wéi se deemools och pronéiert ginn ass, a wou mer och deemools an der Chamberskommissioun vu Säite vun den zoustännege Ministeren, souwuel vum Här Gramegna, awer och dem Här Hansen, dann duergeluecht kritt hunn, wat genau dann d'Fonction vum där Klimabank sollt sinn ... Mir kruten deemools net allze vill konkret Äntwerten drop. Ech mengen, d'Äntworten hu mer mat deem elo kritt, wat de Bilan aus deene leschte fënnf Joer ass. Dat heiten ass dee richteg Wee. A wéi gesot, d'CSV-Fraktioun wäert och dësem Text hei dann dee Moment hiren Accord ginn.

Merci.

Une voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci och. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Max Hahn. Här Hahn, Dir hutt d'Wuert.

M. Max Hahn (DP) | Merci, Här President. Jo, nom virege Gesetzestext stëmme mer dann elo nach en zweete wierklech wichtige Projet am Kader vun der energieetescher Sanéierung vu Gebaier.

Et brauch een et zwar net ze soen, mee ech maachen et dann awer. D'Emissiounen am Logement, wa mer déi wëllen erofkréien, da geet dat iwwert d'Sanéierung vum Albau. Dat ass e Beräich, wou ganz vill Potenzial dra stécht, wou am meeschte Potenzial dra stécht. Et ass awer och gläichzäitig dee gréisste Chantier, wou een am meeschten Effort muss maachen, fir eppes ze realiséieren.

Beim Neibau, dat wësse mer, do sti mer gutt do. Jo, do sti mer souguer ganz gutt do mat eisen héije Standarden. Mee beim Bestand muss an deenen nächste Joren nach eng Schëpp dropgeluecht ginn.

Ugesichts vun den héijen Energiepräisser, déi verréckt spillen, ass et natierlech och am eegenen Interêt vun de Leit, dass se an d'Sanéierung vun hire Wunnengen investéieren, fir a puncto Energie nach méi onofhängeg ze ginn.

Gläichzäitig stellt esou eng Sanéierung natierlech och e gewëssenen Invest duer, deen net jidderee wëll oder net kann ouni Problem bewältegen. D'Leit mussen also ënnert d'Ärm gegräff kréien. Si mussen incitéiert ginn, wéi dat mam virege Projet iwwert de Fonds de travaux de Fall war. A si mussen gehollef kréien, wéi dat mat dem Projet vun de Subside vu PRIME House de Fall ass.

D'Klimabank ass eng laang Fuerderung vun der DP gewiescht. Et war mer dofir och eng Eier an eng Freed, am Dezember 2016 de Rapport vun dësem Gesetzesprojet kennen ze maachen. Leider huelt sech iwwert d'Joren ausgestallt, dass dëse Modell net onbedéngt dee Succès hat, dee mer eis deemools erhofft an erwaart haten. Ech mengen, de Projet wier och, Här Lies, mat ganz grousser Majoritéit hei am Haus esou gestëmmt ginn.